

- [5] Филин, Е.Д., Киричек, Р.В. Методы обнаружения малоразмерных беспилотных летательных аппаратов на основе анализа электромагнитного спектра. Информационные технологии и телекоммуникации СПбГУТ, – 2018, том 6, № 2. – с. 87-93.
- [6] Макаренко, С.И. Анализ средств и способов противодействия беспилотным летательным аппаратам. Функциональное поражение сверхвысокочастотными и лазерным излучением // – Санкт-Петербург: Системы управления, связи и безопасности, – 2020. № 3, – с. 122-157.
- [7] Макаренко, С.И. Информационное противоборство и радиоэлектронная борьба в сетевых войнах начала XXI века. Монография. / С.И.Макаренко. – Санкт-Петербург: Научно-технические технологии, – 2017. – 546 с.
- [8] Степан Мазур. Начало заката эры беспилотных летательных аппаратов: [Elektron resurs] / URL:http://vpk.name/news/124839_2015_nachalo_zakata_eryi_bespilotnyih_letatelnyih_apparatov.html.
- [9] Genç, Y.M., Erciyes, E. İnsansız Hava Araçları. Tehditleri ve Güvenlik Yönetimi. // Türkiye İnsansız Hava Araçları Dergisi, – 2020. №2(2), – s. 36-42.
- [10] Həşimov, E.Q., Xudəyatov, E.K. Müasir müharibələrdə PUA sistemlərinin tətbiqi effektivliyinin qiymətləndirilməsi // – Bakı: Hərbi bilik, – 2022, №1. – s.11-17.

YAŞIL TEXNOLOGİYA ƏSASLI DAVAMLI VƏ YAŞIL HƏYAT KONSEPSİYASI

Rəhimova N. Ə., Abdullayev V. H., Abuzərova V. Ə.
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Bakı

Xülasə

Müasir yaşayış texnologiya ilə vəhdət halında inkişaf edir. Keçmişə nəzərən yaşayış tərzini, insanlar, buna uyğun olaraq ətraf mühit də dəyişməyə başlamışdır. Dəyişən müddət ərzində, xüsusilə yaxın keçmişdə insanlar təbiətlə aralarındakı münasibəti dəyişdirməyə qadir olmuşdur. Lakin bu proses, xüsusilə təbiətə zərər vermişdir. Təbii ki, bu zərər bir tərəfli deyildir. Sənaye inqilabının başlaması ilə insanın təbiətə verdiyi zərər daha da artmağa başlamışdır. Digər tərəfdən, artıq müasir dövr insanların “təbiəti qorumaq” istiqamətində fərdi şüur inkişaf etməyə başlamışdır. Və bu da özünü texnologiyanın inkişafında da göstərməyə başlamışdır. Müasir dövrdə texnologiyalar “Ətraf-mühit dostu” olaraq inkişaf etdirilməyə və tətbiq edilməyə başlanmışdır. Bu digər adı ilə “Yaşıl texnologiyalar” olaraq həyatımıza daxil olmuşdur. Və yaşıl texnologiyalar “yaşıl və davamlı” bir həyatın əsas hissələrindən birinə çevrilmişdir. Məqalədə, texnologiyaların yaşıl texnologiyaya çevrilməsi ilə birlikdə onların yaşıl və davamlı həyata verdikləri töhfələr, yaşıl və davamlı həyatın əsasları, davamlı inkişaf və yaşıl texnologiyaların davamlı və yaşıl həyat üçün nə dərəcədə önəmli olduqları qeyd edilmişdir. Mövcud infrastruktur üzərində müəyyən dəyişiklərin aparılması ilə daha davamlı bir həyat əldə etmək və gələcək nəsillərə daha sağlam bir təbiət miras qoymaq bugünkü bəşəriyyətin əsas vəzifələrindən və borclarından biridir.

Açar sözlər: Yaşıl Texnologiya, Davamlı Həyat, Yaşıl Həyat, Davamlılıq, Davamlı İnkişaf, Texnologiya Giriş

Bəşəriyyətin gələcəyi üçün əsas addımlardan biri daha təmiz, həyat keyfiyyətinin daha yüksək olduğu, həm insanların həm də təbiətin birgə qarşılıqlı amma zərərsiz təsirinin həyata keçirilməsidir. Burada, əsas açar sözlərdən biri “davamlılıq”dır. Davamlılığın təmin edilməsində əsas köməkçi vasitələrdən biri də texnologiyalardır. Xüsusilə, ağıllı texnologiyalar bəşəriyyətə təbiətin resurslarından səmərəli istifadə etməyə kömək edir. Digər sözlə, ağıllı texnologiyalar da bu prosesə uyğunlaşır. Bugün bu cür texnologiyalar “təbiət dostu” kimi tanınır və burada, əsasən Yaşıl Texnologiya terminindən istifadə

edilir. Yaşıl texnologiyalar yalnız “insan-mərkəzli” sahələrdə deyil, bütün sənayelərdə: məişətdən böyük istehsalat sənayələrinə qədər, tətbiq edilir. İstər məişət daxilində istərsə də böyük sənayelərdə tətbiq ilk öncə insanın öz fərdi düşüncəsindən asılıdır. Çünki, hələ də ağıllı cihazlar insandan müəyyən dərəcədə asılıdır.

Məqalənin əsas məqsədi Yaşıl və Davamlı həyatda yaşıl texnologiyaların roluna diqqət yetirməkdir. Burada, müxtəlif anlayışların “Yaşıl Gələcək” konsepsiyasındakı əsaslarına nəzər yetirilmişdir. **Yaşıl və Davamlı Həyat; Davamlılıq və Davamlı İnkişaf**

Yaşıl və ya davamlı həyat bir həyat tərzidir. Hansı ki, burada insanlar təbiətin resurslarından səmərəli istifadə edir, ətraf-mühit ilə qarşılıqlı təsirlər düzgün idarə edilir, sosial, iqtisadi və ekoloji davamlı inkişaf təmin edilir. Bu, bir insan və ya böyük bir cəmiyyət (insan topluluğu) tərəfindən həyata keçirilir. Davamlı təcrübələr ekoloji, insan və iqtisadi sağlamlıq və canlılığı dəstəkləyir. Davamlılıq ehtiyatların məhdud olduğunu və uzunmüddətli prioritetləri və resurslardan istifadə üsullarının nəticələrini nəzərə alaraq mühafizəkar və ağıllı şəkildə istifadə edilməli olduğunu nəzərdə tutur. [1] Davamlılığın təcəssüm etdirdiyi məsələlər və narahatlıqlar (problemlər) geniş və çoxsaylıdır. Onlar resurs təchizatı (su, enerji, mineral, qida), iqlim dəyişikliyi və çirklənmə, tullantıların idarə edilməsi (zəhərli, təhlükəli, radioaktiv, konvensiya) kimi müxtəlif məsələləri əhatə edir. [2] Davamlı inkişaf dörd əsas səbəbə görə diqqət çəkir. [3]

1. Davamlı inkişaf Birləşmiş Millətlər Təşkilatının planet üçün planının son məqsədi hesab olunur və bir çox ölkələr davamlı inkişaf məqsədinə nail olmaq üçün razılığa gəlirlər. [3, 4, 5]
2. Davamlı inkişaf hər nəsil üçün dayanıqlı planeti təşviq etməyə kömək edir. [3, 7]
3. Davamlı inkişaf bütün inkişaf məqsədlərinin anası hesab olunur, çünki bütün digər inkişaf məqsədlərinin məqsədi davamlı inkişafa nail olmaqdır.
4. Davamlı inkişafın bütün insanlara və ətraf mühitə davamlı sosial-iqtisadi faydalar gətirməsi gözlənilir. [8]

Bir yanaşma kimi nəzərdən keçirildikdə, Davamlı inkişaf, resursları başqaları üçün mövcud olmağa davam etdirməyə imkan verən şəkildə istifadə edən inkişafa bir yanaşmadır. [8, 9] Yaşıl Həyat tərzinə keçid etmək üçün bir sıra addımlar atmaq lazımdır. Bunlar, əsasən təbii resursların qorunması, təbiətin qorunması, sosial münasibətlərin inkişafı, iqtisadi, sosial, ekoloji düzgün idarəetmənin əsaslarını təşkil edir. Yaşıl və davamlı həyat tərzini üçün əsas köməkçi vasitələrdən biri texnologiyadır. Başqa sözlə, modern bir yaşayış üçün insan və texnologiya arasındakı qarşılıqlı təsirlər bir vəhdət halında inkişaf etməlidir. İnsana ən yaxın olan texnologiyalar fiziki və virtual ağıllı texnologiyalardır. Bu baxımdan, insan və maşın mərkəzli sistemlərdə də hər iki tərəf düzgün qarşılıqlı təsirdə olmalıdır. Hansı ki, bu, davamlılığın inkişafı və gələcəyi üçün önəmlidir. Bugün yaşıl həyatın inkişafına kömək edən texnologiyalar özləri də bu terminlə birlikdə istifadə edilərək, yaşıl texnologiyalar adını almışdır.

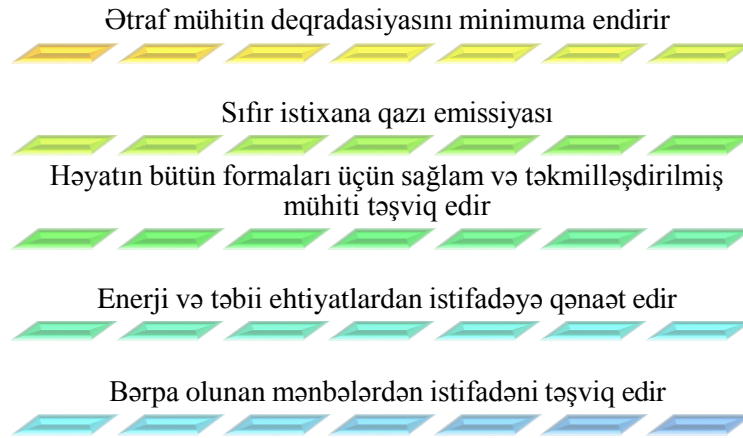
Yaşıl Texnologiyalar

Green Tech istehsalının əsas məqsədi iqlim dəyişikliyinə nəzarət etmək, təbii ətraf mühiti qorumaq, qalığı yanacaq kimi Bərpa olunmayan mənbələrdən asılılığımızı azaltmaq və ətraf mühitə dəyən zərəri sağaltmaqdır. [10] Başqa sözlə, daha ideal bir mühit yaratmaq, insan və təbiət arasındakı asılılığı düzgün formada idarəetmək, hətta sağaltmaq üçün tətbiq edilən texnologiyalardır. Yaşıl Texnologiya marketoloqların bu günlərdə davamlı inkişaf üçün əsas strategiya kimi istifadə etdikləri mühüm konsepsiyadır. Bu tədqiqat texnologiya baxımından davamlılıq konsepsiyasına diqqət yetirir. Yaşıl texnologiyanın özü 1970-ci illərin sonlarında tədqiqat mövzusu kimi inkişaf etmişdir. [11] Yaşıl texnologiyanın məqsədləri Davamlı İnkişafın məqsədlərinə uyğunlaşmışdır. Belə ki, əsas məqsədləri aşağıdakılardır:

- Ətraf mühiti qorumaq,
- Ətraf mühitin təbii ehtiyatlarını qorumaq,
- Ətraf mühitin resurslarından səmərəli istifadəni təmin etmək,

- Ətraf mühitə dəymiş ziyanın mümkün qədər azaldılması (Çirklənmə, tullantılar, istixana effekti və s.),
- İnsanlar və təbiət arasındakı əlaqələri sağaltmaq,
- İqtisadi səmərəliliyin əldə edilməsi,
- Davamlı inkişafın təmin edilməsi, və s.

Ümumi olaraq isə bu cür qeyd etmək olar: “Yer üzündəki təbii ehtiyatlara zərər vermədən və ya tükənmədən cəmiyyətin ehtiyaclarını ödəmək yaşıl texnologiyanın əsas məqsədidir.” [12] Buna uyğun olaraq, bir texnologiyanın yaşıl texnologiyaya çevrilməsi üçün lazım olan əsas meyarları aşağıdakı kimi qeyd etmək olar: [13, 14]



Əgər bir texnologiya bunları edə bilirsə o zaman o texnologiyanı yaşıl texnologiya kimi qəbul etmək olar.

Cədvəl 1. Yaşıl Texnologiyanın üstünlükləri və çatışmazlıqları

	1. Ekoloji cəhətdən təmizdir
	2. Bərpa oluna bilən enerjiyə əsaslanır.
Yaşıl Texnologiyaların üstünlükləri	3. Ekoloji cəhətdən təmiz olması, ətraf mühitin çirklənməsinin, global istiləşmənin qarşısını almağa (azaltmağa) kömək edir.
	4. İnsanlar üçün daha yüksək həyat keyfiyyəti təklif edir.
	5. Enerji istehlakının azalmasına imkan verir.
	6. Tətbiqindən sonrakı xərclər nisbətən azdır.

1. *Tətbiqi üçün böyük xərclər tələb edə bilir.*

2. *Mövcud struktura uyğunlaşmaq problem olaraq qalır. (Bu insanlar və texnologiyalar arasındakı qarşılıqlı əlaqədən asılıdır.)*

Yaşıl Texnologiyaların çatışmazlıqları

Yaşıl Texnologiyaların tətbiq sahələri və əsas Yaşıl Texnologiya nümunələri

Yaşıl Texnologiyaların tətbiq sahələri gündəlik məişətdən (həyatından) iri sənayelərə qədər müxtəlif sahələri əhatə edir. Bunlardan bəziləri aşağıdakılardır:

Kənd təsərrüfatı

Kənd təsərrüfatının davamlılığı üçün yaşıl texnologiyalar buraya inteqrasiya olunmağa başlanmışdır. Ərzaq təhlükəsizliyinin davamlılığı üçün kənd təsərrüfatı mühüm əhəmiyyət kəsb edir. [15] Əkinçilik, zərərvericilərə qarşı mübarizə, “yaşıl” gübrələrdən istifadə, yağış suyundan istifadə, dronlardan istifadə, naviqasiya sistemləri, bərpa oluna bilən enerjilərdən istifadə yaşıl texnologiyaların kənd təsərrüfatına inteqrasiya edilməsi ilə əlaqəlidir.

Səhiyyə

Səhiyyədə yaşıl texnologiya sahəsi enerji istehsalı üsullarından tutmuş enerjinin istifadəsinə, birbaşa xəstələrə qulluq göstərilməsi, laboratoriya xidmətləri və təmizləmə, iaşə və tullantıların utilizasiyası kimi köməkçi fəaliyyətlərə qədər davamlı olaraq inkişaf edən metod və materiallar qrupunu əhatə edir. [16] Bundan əlavə, ətraf mühitə daha faydalı xəstəxanaların inşası da yaşıl texnologiyalar ilə həyata keçirilə bilər. Xəstəxanaların davamlılığını yaxşılaşdırmaq və ətraf mühitə təsirini azaltmaq üçün bir sıra tədbirlər həyata keçirilə bilər. Məsələn, enerji səmərəliliyi, tullantıların idarə edilməsi, tibbi avadanlıqların istifadəsinin optimallaşdırılması, xəstəxananın elektrik infrastrukturunun yaxşılaşdırılması və s. [17]

Enerji

Yaşıl texnologiyaların enerji sektorunda tətbiqi yaşıl enerjinin əldə edilməsinə imkan verir. Yaşıl enerji davamlı və bərpa oluna bilən enerjilərdir. Bunlar, günəş enerjisi, külək enerjisi, geotermal enerji və s. Bunlar üçün nəzərdə tutulan texnologiyalar isə

- Günəş Panelləri,
- Perovskit Günəş Hüceyrələri,
- Bataryalar,
- Hidrogen (hidrogen əsaslı texnologiyalar) və s.

Təhsil

Yeni texnologiyalar yaşıl şüurun yayılmasına kömək edəcək və onu daha praktik və hamı üçün əlçatan edəcək. Ənənəvi enerji istehsalı üsullarına etibar tədricən aradan qaldırılmalıdır. Yaşıl aspektlər dizayn, mühəndislik və məhsul innovasiyası kimi istənilən sahəyə daxil edilməlidir. [18]

Yaşıl texnologiyaların təhsil sektoruna inteqrasiyası yaşıl təhsil anlayışını yaranmasına səbəb olur ki, bu, əsasən praktikadan çox nəzəri hissəni əhatə edir və insanların yaşıl həyatın əsaslarını anlamağa kömək edir.

İnşaat

Yaşıl inşaat texnologiyası həyat dövrünün bütün mərhələlərində ətraf mühitə minimal təsir göstərən binaları inkişaf etdirmək üçün qabaqcıl texnologiyalardan istifadə edir: dizayn, tikinti, istismar, texniki xidmət və təmirdən tutmuş söküntüyə qədər. [19] Yaşıl inşaatla aşağıdakıları aid etmək olar: Sərin

Damlar, Yaşıl izolyasiya, Bioloji parçalana bilən materiallar, Rammed Torpaq Kərpic, Fırtına Sularının İdarə Edilməsi, Geotermal istilik, Günəş enerjisi, Elektroxrom Ağıllı Şüşə, Ağıllı məişət texnikası, Sıfır Enerji Evi və s. [20]

Nəqliyyat

Yaşıl texnologiyaların nəqliyyata inteqrasiyası yaşıl nəqliyyat anlayışının yaranmasına səbəb olmuşdur. Yaşıl nəqliyyat ekoloji cəhətdən təmiz olan bütün nəqliyyat növlərini ehtiva edir. Burada əsas məqsəd məhz ətraf mühitə ziyan verməyən, çirklənməyə və tullantılara səbəb olmayan ekoloji dostu nəqliyyat vasitələrinin cəmiyyət tərəfindən istifadə edilməsidir. Buraya, elektrikli nəqliyyat vasitələri (velosipedlər, maşınlar və s.), Günəş enerjisi ilə çalışan nəqliyyat vasitələri, hibrid nəqliyyat vasitələr, yaşıl avtobuslar və qatarlar və s. aiddir. Ümumi olaraq, Yaşıl texnologiyaların əsas tətbiq sahəsi ətraf-mühitin idarəedilməsidir. Belə ki, Yaşıl texnologiyaların digər sahələrdə tətbiqi uyğun olaraq birbaşa ətraf mühitə təsir edir. Yuxarıda qeyd edilənləri nəzərə alaraq, müxtəlif sahələrdə tətbiq edilən bir neçə yaşıl texnologiya nümunəsinə nəzər yetirək. Bu texnologiyaların uzun illər tətbiqi cəmiyyətin və təbiətin davamlı və yaşıl bir həyata sahib olmasına imkan verəcəkdir.



Yuxarıda qeyd edilənlərdən əlavə olaraq, suyun təmizlənməsi sistemləri, LED işıqlandırma, şaquli aqinçilik və hidroponika, tullantıların (bərk, üzvi, maye və s.) idarəedilmə sistemləri, ağıllı şəbəkələr (enerji idarəetmə) və s. kimi yaşıl texnologiya nümunələri də vardır.

Nəticə

Bəşəriyyətin təbiət üzərindəki ən böyük (daha çox mənfi) təsiri texnologiyaların yaranması və inkişafı ilə artmışdır. Lakin hazırda bu problemləri aradan qaldırmaq da yenə texnologiya ilə baş verir. Bu baxımdan inkişaf etdirilən texnologiyalar yaşıl texnologiyalar olaraq bilinir. Yaşıl texnologiyaların təbiət üzərindəki mənfi təsirləri azaltmaq, daha təmiz bir gələcək yaratmaq imkanı vardır. Yaşıl texnologiyalar,

1. Ətraf mühiti qoruyur,
2. Ətraf mühitin resurslarından səmərəli istifadəni təmin edir,
3. Ətraf mühitə dəymiş ziyanın mümkün qədər azalmasına kömək edir,
4. İqtisadi səmərəliliyi artırır,
5. Davamlı inkişafın təmin edir.

Davamlı İnkişafın Məqsədlərinin həyata keçirilməsinə əsas köməkçi yenə yaşıl texnologiyalardır.

Ədəbiyyat

- [1] Rosen, M.A. (2018). ISSUES , CONCEPTS AND APPLICATIONS FOR SUSTAINABILITY.
- [2] Ozili, Peterson K, Sustainability and Sustainable Development Research Around the World (February 1, 2022). Managing Global Transitions, 2022
- [3] Linnér, B. O., & Selin, H. (2013). The United Nations Conference on Sustainable Development: forty years in the making. Environment and Planning C: Government and Policy, 31(6), 971-987.
- [4] Bexell, M., & Jönsson, K. (2017, January). Responsibility and the United Nations' sustainable development goals. In Forum for development studies (Vol. 44, No. 1, pp. 13-29). Routledge.
- [5] Emina, K. A. (2021). Sustainable development and the future generations. Social Sciences, Humanities and Education Journal (SHE Journal), 2(1), 57-71.
- [6] Szymańska, A. (2021). Reducing Socioeconomic Inequalities in the European Union in the Context of the 2030 Agenda for Sustainable Development. Sustainability, 13(13), 7409.
- [7] Justice Mensah, Sandra Ricart Casadevall, "Sustainable development: Meaning, history, principles, pillars, and implications for human action: Literature review", Cogent Social Sciences, volume 5, number 1, 2019, Cogent OA
- [8] Mohieldin, M. (2017). The sustainable development goals and private sector opportunities. World bank group.
- [9] Qamar, Muhammad Zaid & Noor, Mariya & Ali, Wahid & Qamar, Mohammad. (2021). Green Technology and its Implications Worldwide. 3. 10.
- [10] Das, Biswajit & Mishra, Surya & Bisoyi, Dr. (2018). Green technology for attaining environmental safety and sustainable development (SCOPUS). 9.
- [11] Bhardwaj, Monu. (2021). The Advantages and Disadvantages of Green Technology. Journal of Basic and Applied Engineering Research. 1957-1960.
- [12] Venkadeshwaran K, "Green Technology and Its Effect on the Modern World", JETIR March 2019, Volume 6, Issue 3
- [13] Monu Bhardwaj and Neelam, "The advantages and disadvantages of questionnaires," Journal of Basic and Applied Engineering Research, 2015.
- [14] URL: <https://blog.strive2thrive.earth/green-technology-improving-agricultural-practices/>
- [15] URL: <https://www.globelocums.co.uk/news/article/why-is-green-technology-so-important-in-healthcare>
- [16] URL:<https://tediselmedical.com/en/green-innovation-in-hospitals-technology-and-sustainability-for-a-healthier-future/>
- [17] Dr. Sukumar R, "Green Technology in Education and Sustainable Development", JETIR March 2019, Volume 6, Issue 3
- [18] URL: <https://www.upperinc.com/guides/green-technology-construction/>
- [19] [URL:https://home.howstuffworks.com/home-improvement/construction/green/10-technologies-used-in-green-construction.htm](https://home.howstuffworks.com/home-improvement/construction/green/10-technologies-used-in-green-construction.htm)

YAŞIL IOT TEXNOLOGİYASI

Rəhimova N. Ə., Abdullayev V. H., Abuzərova V. Ə.
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Bakı

Xülasə

Davamlılıq modern təbiət-əsaslı layihələrin əsasını təşkil edir. Davamlılığın təmin edilməsi davamlı inkişaf məqsədləri kimi qəbul edilən 17 DİM çərçivəsində həyata keçirilir. Burada əsas məqsəd həm insanlığın həm də təbiətin daha yüksək bir həyat keyfiyyətinə sahib olmasıdır. Davamlılığın tətbiq və təmin edilməsi üçün bir çox texnologiyalardan istifadə edilir. Texnologiyanın təbiətə inteqrasiya edilməsi keçən yaxın keçmişə nəzərən daha da fərqli bir ölçüdə inkişaf edir. Artıq daha təbiət dostu texnologiyaların tətbiqinə diqqət yetirilir. Bunlar əsasən yaşıl texnologiya kimi bilinir və bir çox fərqli sektorlarda tətbiq edilir. Yaşıl texnologiyaların bir digər kateqoriyası Yaşıl İnformasiya Texnologiyaları olub daha davamlı hesablamaların həyata keçirilməsi üçün istifadə edilir. Bundan əlavə olaraq xüsusilə Ağıllı mühitə inteqrasiya olunan yaşıl texnologiyalar ağıllı yaşıl texnologiya və ya başqa sözlə ağıllı cihazların şəbəkəsinin qurulması nəticəsində yaranan Əşyaların İnterneti Ekosisteminə inteqrasiya olunaraq Yaşıl Əşyaların İnterneti kimi bilinir. Məqalədə Davamlılığın təmini üçün nəzərdə tutulan Yaşıl Texnologiyaların Əşyaların İnterneti Ekosisteminə inteqrasiyası, onun xüsusiyyətləri, Yaşıl IoT cihazları, onların davamlılığın təmini baxımından müxtəlif sektorlarda tətbiqi məsələlərinə baxılmışdır. **Açar sözlər:** Əşyaların İnterneti, Texnologiya, Davamlılıq, Yaşıl Texnologiyalar, Yaşıl Əşyaların İnterneti

Giriş Davamlılığın təmin edilməsi üçün insanların ən yaxın köməkçiləri texnologiya və texnoloji inkişafın təmin edilməsidir. Texnoloji inkişafın bir bölümü olan Əşyaların İnterneti ağıllı cihazlar şəbəkəsinin qurulmasını təmin edir. “Ağıllı bir cihaz başqa bir ağıllı cihazla əlaqəli olsa daha da faydalı olar.” Qeyd olunan bu fikir geniş mənada Əşyaların İnterneti anlayışına keçiddir. Yəni, Əşyaların İnterneti ağıllı cihazların bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olması ilə yaranan bir Ekosistemdir. Əşyaların İnterneti elə bir mühitdir ki, burada obyektlər, hər biri unikal identifikatora malik olub məlumatı şəbəkə üzərindən göndərə bilirlər. Bu məlumat mübadiləsi üçün heç bir insan-insan və ya insan-kompüter münasibətlərinə ehtiyac yoxdur. Əşyaların interneti simsiz texnologiyaların, mikro-elektron sistemlərin və internetin bir araya gətirilməsi ilə yaradılır. Ona görə bu konsepsiyaya “Hər Şeyin İnterneti” adını da vermək olar. [1]

Yaşıl Əşyaların İnterneti. Yaşıl texnologiya istehsal prosesi və ya tədarük zəncirinə əsasən ekoloji cəhətdən təmiz hesab edilən texnologiya növüdür. “Yaşıl texnologiya” termini təmiz enerji istehsal edən, alternativ yanacaqlardan istifadə edən və ətraf mühitə qalıq yanacaqlardan daha az zərər verən texnologiyalara da aid edilə bilər. Yaşıl texnologiyalar ekosistemləri və nəslə kəsilməkdə olan növləri qorumaq, karbon emissiyalarını azaltmaq və təbii ehtiyatları qorumaq üçün nəzərdə tutulub. Yaşıl texnologiyaya misal olaraq günəş enerjisi, elektrik nəqliyyat vasitələri, davamlı kənd təsərrüfatı və karbon tutma daxildir. [2] Yaşıl texnologiyaların əsas kateqoriyalarından biri Yaşıl Əşyaların İnterneti texnologiyasıdır. Yaşıl Əşyaların İnterneti ağıllı dünya və hər şeyin intellektinin davamlılığı ideyasını yerinə yetirmək, eləcə də CO2 emissiyalarını azaltmaq üçün bir zərurət olaraq, Əİ üçün enerji istifadəsini azaltmağa diqqət yetirir. [3, 4]